

**Program wychowawczy
Szkoły Podstawowej nr 8
im. H. Poświatowskiej
w Częstochowie**

I. Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno-wychowawczym realizowanym przez wszystkich nauczycieli za pośrednictwem wszystkich zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym.

II. Cel nadrzędny:

Wspomaganie rozwoju dziecka poprzez kształtowanie jego umiejętności intelektualnych, osobowości i nawyków społecznego współżycia.

III. Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:

- dbanie o wszechstronny rozwój osobowy w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym;
- rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy i dobra;
- kształtowanie systemu wartości;
- przygotowanie się do rozpoznawania wartości moralnych, ich różnicowania dokonywania właściwych wyborów;
- kształtowanie świadomości życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych i wiedzy pochodzącej z różnorodnych źródeł;
- wdrożenie do korzystania z informacji i skutecznego komunikowania się;
- przygotowanie do twórczego postępowania, odpowiedzialności za swoje działania;
- przygotowanie do życia w rodzinie, uczestnictwa w życiu społecznym, rozwijanie samodzielności w dążeniu do osiągania celów indywidualnych i społecznych;
- kształtowanie szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego;
- wdrażanie do życia w harmonii ze sobą, z innymi ludźmi, uwrażliwianie na los drugiego człowieka;
- wdrażanie do współdziałania i współtworzenia w szkole wspólnoty uczniów i nauczycieli;
- kształtowanie właściwej postawy wobec problemów ochrony środowiska;
- kształtowanie umiejętności określania swoich potrzeb oraz umiejętności dbania o własne zdrowie.

IV. Działania opiekuńczo-wychowawcze szkoły

WYMAGANIE	DZIAŁANIA
I. Szkoła zapewnia poczucie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego wszystkich uczniów.	1. Rozmowy, pogadanki z wychowawcą nt. zachowania się w stołówce, toalecie, podczas lekcji. 2. Prelekcje służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo: Policja, Straż Pożarna i Miejska. 3. Bliska współpraca z pedagogiem. 4. Prowadzenie zajęć terapeutycznych z wykorzystaniem różnych zabaw dydaktycznych, metod aktywizujących, dramowych w celu eliminowania agresji. 5. System kar i nagród opracowany w statucie szkoły. 6. Zorganizowanie dodatkowych zajęć sportowo-ruchowych dla dzieci z nadpobudliwością psychoruchową. 7. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa uczniów poprzez zainstalowanie kamer wizyjnych wewnątrz i na zewnątrz budynku szkoły. 8. Rozmowy uświadamiające uczniów o funkcji monitoringu wizyjnego zainstalowanego w szkole oraz informujące o zasadach wykorzystania zapisów z monitoringu.
II. Realizacja szkolnego programu wychowawczego	1. Opracowanie i wdrażanie do realizacji programów wychowawczych klas na podstawie Programu Wychowawczego szkoły. 2. Korelacja proponowanych działań wychowawczych z oczekiwaniami środowiska rodzinnego ucznia.
III. Pomoc świadczona uczniom (psychologiczno-pedagogiczna, finansowa).	1. Konsultacja wychowawcza: - rozmowa z rodzicami i analiza opinii z poradni. 2. Kierowanie ucznia do różnych form pomocy i opieki indywidualnej: - zajęcia wyrównawcze, - zajęcia logopedyczne, - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. 3. Prowadzenie zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych. 4. Organizowanie bezpłatnego dożywiania uczniów. 5. Współpraca z TPD: • pomoc finansowa • paczki okolicznościowe • zakup przyborów szkolnych 6. Współpraca z MOPS-em dotycząca przyznawania stypendiów socjalnych uczniom.

IV. Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.	1. Szkoła rozpoznaje środowisko rodzinne, warunki życia, nauki i sposobu spędzania czasu wolnego: • wywiady, • ankiety, • rozmowy z rodzicami i uczniami. 2. Organizacja spotkań i pogadań z ludźmi zawodowo zajmującymi się przeciwdziałaniem nieprawidłowościom społecznym. 3. Współpraca z kuratorami zawodowymi i Sądem Rodzinnym. 4. Wnioskowanie i kierowanie spraw uczniów ze środowisk zagrożonych zachowaniami ryzykownymi do Sądu Rodzinnego. 5. Objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów stwarzających problemy wychowawcze. 6. Kontrola i ocena zachowania ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym. 7. Kontrola realizacji obowiązku szkolnego. 8. Prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze. 9. Realizowanie programów profilaktycznych zapobiegających uzależnieniom i patologii. 10. Diagnozowanie stanu bezpieczeństwa uczniów w szkole.
--	--

V. Metody pracy:

- lekcje biblioteczne,
- lekcje w środowisku naturalnym (wycieczki, zielone szkoły),
- lekcje muzealne,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- gry i zabawy, zawody sportowe,
- uroczystości szkolne i miejskie,
- imprezy okolicznościowe i środowiskowe,
- praca w kołach zainteresowań,
- zajęcia środowiskowe,
- zajęcia z pedagogiem szkolnym,
- obchody świąt narodowych.

VI. Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa.

VII. Ewaluacja programu przeprowadzana jest poprzez:

- obserwację postępów w zachowaniu i nauce uczniów,
- wywiady, ankiety, rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami,
- prace praktyczne uczniów,
- ocenę przygotowania uroczystości klasowych, szkolnych,
- analizę frekwencji uczniów na zajęciach organizowanych przez szkołę,
- ocenę poziomu wiadomości i umiejętności uczniów biorących udział w konkursach.

PROGRAMY
WYCHOWAWCZE KLAS

PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY I

<i>WARTOŚCI</i>		<i>SYTUACJE</i>	<i>EFEKTY/POSTAWY, ZACHOWANIE/</i>
<i>Dziecko jako członek rodziny</i>	Rodzina: - szczęście rodzinne, - miłość, - szacunek, - posłuszeństwo, - dobre obyczaje - gościnność - wdzięczność - obowiązkowość, - pracowitość, - pomoc, - odpowiedzialność, - samoobsługa, - zaufanie, - zwroty grzecznościowe, - zgoda rodzeństwa, - opieka nad chorym, - wspólne spędzanie wolnego czasu.	• Podczas każdego dnia zajęć edukacji wczesnoszkolnej zgodnie z tematyką. • Organizacja uroczystości klasowych. • Dom rodzinny - własny wkład w życie codzienne, w organizowanie świąt rodzinnych - wykonywanie łatwiejszych czynności domowych przez uczniów - samodzielność w odrabianiu prac szkolnych.	Uczeń: - darzy szacunkiem, miłością, odczuwa wdzięczność dla rodziców i dziadków, - wykazuje się kulturą współżycia w rodzinie, - przestrzega kulturalnego zwracania się do osób starszych i rodzeństwa, - używa słów grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam, - uczestniczy w zajęciach i obowiązkach rodziny, - pomaga w gospodarstwie domowym (wykonywanie obowiązków i doraźnych poleceń), - umie gospodarować wolnym czasem, - pomaga w organizowaniu świąt rodzinnych np. Dzień Matki, urodziny rodzeństwa, - umiejętnie posługuje się własnym nazwiskiem i zna dokładny adres zamieszkania, - wykazuje kulturę współżycia w najbliższym sąsiedztwie - szanuje swoją własność (przybory szkolne, ubranie itp.).

<i>Dziecko jako uczeń i kolega</i>	- sumienność, - pracowitość, - poszanowanie cudzej własności, - szacunek dla pracowników szkoły, - uprzejmość, - umiejętność współdziałania w grupie, - punktualność, - udzielanie pomocy innym - dobre obyczaje, - szacunek dla płci odmiennej, - systematyczność, - dyskrecja, - oszczędność, - lojalność, - wytrwałość w dążeniu do celu, - szacunek do nauki.	• Podczas codziennych zajęć edukacji wczesnoszkolnej zgodnie z tematyką. • Podczas wypełniania codziennych obowiązków w klasie (dyżury). • Udział w uroczystościach klasowych. - rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego - Dzień Chłopaka, - ślubowanie klas I, - Dzień Edukacji Narodowej, - andrzejki, - mikołajki, - Wigilia, - zabawa karnawałowa, - Dzień Kobiet, - Dzień Dziecka, - Festyn.	- właściwie zachowuje się w stosunku do pracowników szkoły, - porusza się swobodnie po budynku szkolnym - dba o estetykę klasy - szanuje sprzęt i pomoce naukowe, - utrzymuje ład i porządek w tornistrze i na ławce, dba o estetykę klasy, - zna i wypełnia właściwie czynności dyżurnego, podporządkowuje się kolegom pełniącym dyżur, - właściwie zachowuje się w stosunku do kolegów i koleżanek, - jest koleżeński, życzliwy podczas nauki i zabawy, chętnie pomaga innym, - wie, że między nami są ludzie niepełnosprawni i szanuje ich inność, - umiejętnie gospodaruje czasem, - potrafi współpracować w grupie, - wykonuje czynności higieniczne i samoobsługowe, - przestrzega zasad bezpieczeństwa, - stosuje zwroty grzecznościowe.
--	--	---	--

<i>Dziecko jako członek narodu i społeczności ogólnoludzkiej</i>	- patriotyzm, - ojczyzna, - naród, - niepodległość, - wolność, - pokój, - wrażliwość na piękno przyrody, - zrozumienie, - tolerancja, - przyjaźń, - sprawiedliwość, - braterstwo między narodami, - prawa człowieka, - dobre obyczaje	• Podczas codziennych zajęć edukacji wczesnoszkolnej zgodnie z tematyką. • Akademie i uroczystości szkolne. • Wycieczki.	- odczuwa przynależność narodową, poprawnie mówi po polsku (Jestem Polakiem, nasz kraj, to Polska, mówię po polsku), - zna najważniejsze pomniki polskiej historii i odczuwa do nich przywiązanie (Wawel, Zamek Królewski, Jasna Góra i inne), - zna godło, barwy narodowe, hymn, nazwę stolicy, - stara się poznać rodzinne miasto, zna opowiadania związane, z naszą miejscowością, bierze udział w wycieczkach, prowadzi obserwacje i wywiad z rodzicami, - wykazuje się wrażliwością na piękno naszej okolicy (dostrzega i opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie), - przestrzega zasad właściwego zachowania się w miejscach publicznych, - kulturalnie zachowuje się (kibicuje) na zawodach sportowych, - interesuje się życiem ludzi w innych krajach i obszarach, klimatycznych - przejawia przyjaźń, traktowanie na równi każdego człowieka bez względu na kolor skóry czy pochodzenie, - prawidłowo ocenia, które działania człowieka są zgodne z zasadami ekologii, dokonuje samooceny czy postępuje ekologicznie, - umiejętnie współdziała w zespole (wzajemne zrozumienie) i podporządkowuje się przyjętym zasadom i regułom, - troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych.
--	--	--	--

PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY II

	<i>WARTOŚCI</i>	<i>SYTUACJE</i>	<i>EFEKTY/POSTAWY, /ZACHOWANIE/</i>
<i>Dziecko jako członek rodziny</i>	Rodzina: - szczęście rodzinne, - miłość, - szacunek, - posłuszeństwo, - dobre obyczaje, - gościnność, - wdzięczność, - obowiązkowość, - pracowitość, - odpowiedzialność, - zaufanie, - zwroty grzecznościowe, - uczciwość, - opiekuńczość.	• Podczas codziennych zajęć edukacji wczesnoszkolnej, zgodnie z tematyką. • Uroczystości klasowe: - Wigilia - Dzień Babci i Dziadka - Dzień Matki - Dzień Dziecka • Dom rodzinny: - własny wkład pracy w organizowanie świąt i uroczystości domowych - wykonywanie łatwych czynności domowych przez uczniów.	- rozumie pojęcia: rodzina, tolerancja, rodowód, drzewo genealogiczne, przodkowie, pochodzenie, - wie, że wszyscy członkowie rodziny mają prawa i obowiązki, - zna strukturę rodziny, - zna zasady współżycia w rodzinie - przestrzega ich, - uczestniczy w zajęciach i obowiązkach rodziny, - umie gospodarować wolnym czasem, - pomaga w organizowaniu świąt i uroczystości rodzinnych, - posługuje się swoim nazwiskiem i imieniem, przedstawia się, zna adres zamieszkania, - wykazuje kulturę współżycia w najbliższym otoczeniu, - potrafi przyznać się do błędu i przeprosić, - potrafi cieszyć się z sukcesu bliskich.

<i>Dziecko jako uczeń i kolega</i>	- pracowitość, - sumienność, - poszanowanie cudzej własności, - szacunek dla innych, - uprzejmość, - umiejętność współżycia w grupie, - systematyczność, - punktualność, - wytrwałość, - życzliwości, - tolerancja, - dobre obyczaje.	• Podczas codziennych zajęć edukacji wczesnoszkolnej, zgodnie z tematyką. • Podczas przerw, w szatni. • Podczas wypełniania codziennych obowiązków ucznia i dyżurnego. • Podczas wycieczek i zabaw ruchowych. • W czasie wykonywania prac społecznych. • Udział w uroczystościach szkolnych i klasowych: - rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, - Dzień Chłopaka, - Dzień Edukacji Narodowej, - andrzejki, - mikołajki, - Wigilia, - Zabawa karnawałowa, - Dzień Kobiet, - Dzień Dziecka.	- właściwie zachowuje się w stosunku do dorosłych i kolegów, - zna regulamin uczniowski, zna prawa i obowiązki ucznia, - zna podręczniki dla kl. II, okłada książki i zeszyty, szanuje przybory szkolne, - dba o estetykę klasy, właściwie wykonuje czynności dyżurnego, - właściwie zachowuje się w miejscach publicznych, - wykazuje kulturę współżycia z innymi, - troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych, - wypowiada się na temat przyjaźni, - umiejętnie współdziała w zespole i podporządkowuje się przyjętym zasadom i regułom, - wykazuje zrozumienie i poszanowanie godności, pomaga innym w różnych sytuacjach, - cieszy się ze wspólnych zabaw, - uczestniczy w przygotowaniu imprez klasowych, - pomaga słabszym, - szanuje swoje zdrowie i innych, - bierze aktywny udział w życiu klasy, - przyjmuje właściwą postawę wobec ludzi niepełnosprawnych, - umie złożyć i napisać życzenia, - robi dekoracje na klasowe uroczystości, - dostrzega potrzebę planowania dnia, - potrafi pożytecznie spędzić czas, - chętnie współdziałania z innymi, szanuje ich pracę, - dba o higienę osobistą i estetyczny wygląd, - potrafi zachować bezpieczeństwo podczas wycieczki, wie jak poruszać się bezpiecznie, - zna historię swojej okolicy, - szanuje przyrodę i cieszy się jej pięknem, - potrafi kulturalnie kibicować podczas zabaw ruchowych.
---	--	--	--

<i>Dziecko jako członek narodu i społeczności ogólnoludzkiej</i>	- patriotyzm, - ojczyzna, - naród, - niepodległość, - wolność, - tradycje narodowe, - pokój, - braterstwo, - zrozumienie, - tolerancja, praca człowieka, - godność człowieka, - dobre obyczaje.	• Podczas codziennych zajęć edukacji wczesnoszkolnej związanych z przeszłością Polski, np. Dzień Niepodległości. • Akademia i uroczystości szkolne, np.: - Święto Komisji Edukacji Narodowej, - Dzień Niepodległości, - Święto 3 Maja, - Dzień Dziecka, • Wycieczki. • Przygotowania do świąt narodowych, kultywowanie tradycji.	- interesuje się przeszłością szkoły, zna patrona, - dba o ład i estetykę szkoły, - zna legendy polskie, - okazuje szacunek symbolom narodowym, - zna hymn narodowy i przyjmuje odpowiednią postawę, - rozumie dlaczego Polacy świętują Dzień Niepodległości, - poznaje historię swojego kraju, - rozpoznaje najważniejsze zabytki stolicy, - interesuje się życiem ludzi w innych krajach, - szanuje pracę wszystkich ludzi, - wykazuje się wrażliwością na piękno swojej okolicy, - dostrzega i opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie, - pamięta i odwiedza miejsca pamięci narodowej, - potrafi kulturalnie zachować się podczas uroczystości, - kultywuje tradycje narodowe i regionalne, - bierze udział w przygotowaniach do świąt.
--	--	---	---

PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLASY III

WARTOŚCI		SYTUACJE	EFEKTY/POSTAWY, / ZACHOWANIE/
<i>Dziecko jako członek rodziny</i>	Rodzina: - szczęście rodzinne, - miłość, - gościnność.	• Podczas codziennych zajęć z edukacji wczesnoszkolnej • Uroczystości klasowe.	Uczeń: - okazuje szacunek dla starszych członków rodziny, - opiekuje się młodszym rodzeństwem, - bierze aktywny udział w życiu rodziny, - pomaga zorganizować spotkania, - czynnie uczestniczy w spotkaniach.

<i>Dziecko jako uczeń i kolega</i>	- przyjaźń, - życzliwość, - pracowitość, - sumienność, - szacunek dla zwierząt, - zachęcanie do poszanowania przyrody i cieszenia się jej pięknem.	• Uroczystości szkolne i klasowe. • Wycieczki klasowe. • Pomoc słabszym kolegom w nauce. • Właściwe reagowanie na konflikty. • Podczas wypełniania codziennych obowiązków w klasie. • Samoocena. • Przygotowanie do zajęć. • Zbiórka karmy dla zwierząt w okresie zimy. • Odwiedzanie schroniska dla bezdomnych zwierząt. • Wycieczki, obserwacja zmian w przyrodzie. • Udział w akcji „Sprzątanie Świata”. • Sprzątanie terenów wokół szkoły. • Udział w tradycji powitania wiosny. • Pielęgnowanie roślin w domu, w szkole i wokół szkoły.	- szanuje kolegów, - okazuje szacunek dla nauczycieli pracowników szkoły, - przeżywa radość z innymi, - umie bawić się w zespole, - okazuje szacunek dla koleżanek i kobiet, - interesuje się problemami kolegów i spieszy im z pomocą w razie potrzeby, - umie rozwiązywać konflikty bez agresji, - toleruje indywidualność kolegów, - potrafi wykonywać powierzone zadania szkolne, - umie dokonać oceny wykonanego zadania i dokonać swojej samooceny, - zna swoje obowiązki przywileje jako uczeń, - pomaga zwierzętom opuszczonym i przebywającym w schroniskach, - wie jak należy zachować się wobec zwierząt.
---	---	---	--

<i>Dziecko jako członek narodu i społeczności ogólnoludzkiej</i>	- patriotyzm, - przywiązanie i szacunek dla ojczyzny, - szacunek dla świąt narodowych, - szacunek dla hymnu i symboli narodowych, - wrażliwość na piękno ziemi ojczystej, - szacunek dla sztuki ludowej i legend związanych z naszym krajem, - tradycje narodowe.	• Uroczystości szkolne i państwowe. • Wycieczki. • Czytanie legend. • Andrzejk. • Boże Narodzenie. • Wielkanoc. • Uroczystość Wszystkich Świętych	- wie, kiedy Polska utraciła niepodległość i kiedy ją odzyskała, - wie, przez ile lat była w niewoli, - dumny jest, że Polacy zachowali swoją tożsamość, - wie, kiedy została uchwalona konstytucja, - dumny jest, że była pierwsza w Europie i druga na świecie, - zna sylwetki wielkich Polaków, - wie, kiedy powstał nasz hymn, - umie go zaśpiewać, - zna jego twórcę, - wie, jak należy się zachować podczas hymnu, - zna narodowe symbole, - zna krajobraz jurajski oraz krajobraz innych regionów Polski, - zna florę i faunę, - zna rośliny chronione tych terenów, zachowuje się kulturalnie na wycieczkach, - dba o bezpieczeństwo, - zna legendy, zabytki historyczne, pieśni ludowe, - szanuje wytwory kultury narodowej i ludzkiej pracy, - potrafi zachować się kulturalnie w miejscach użyteczności publicznej, - zna sylwetki twórców literatury i sztuki oraz postaci historycznych, - zna wróżby, - potrafi kulturalnie się bawić, - pomaga w organizowaniu zajęć, - zna zwyczaje związane ze świętem Bożego Narodzenia, - umie śpiewać kolędy, - zna zwyczaje związane ze Świętem Wielkanocy, - potrafi zachować się na cmentarzu.
--	---	---	--

PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA KLAS IV - VI

WARTOŚCI		ZADANIA WYCHOWAWCZE	EFEKTY/POSTAWY, ZACHOWANIE/
<i>Uczeń jako członek rodziny</i>	Rodzina: - szczęście rodzinne, - miłość, - szacunek, - posłuszeństwo - uczciwość, - opiekuńczość, - zaufanie, - dobre obyczaje, - obowiązkowość, - pracowitość.	• Próby poznawania samego siebie, przyjęcie systemu wartości jako podstawy znalezienia własnego miejsca w rodzinie. • Zachęta rozwijania w sobie elementów więzi duchowej (rozwój osobowości dzieci). • Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym, zapobieganie konfliktom, pomoc w ich rozwiązywaniu. • Wyrabianie odpowiedzialności za wykonywanie powierzonych obowiązków. • Określenie miejsca w rodzinie i obowiązków domowych. • Wyrabianie uczucia wdzięczności, poświęcenia.	Uczeń: - rozumie pojęcia: rodzina, kompromis, tolerancja, rodowód, przodkowie, - wie, że wszyscy członkowie rodziny mają prawa i obowiązki, - zna i przestrzega zasad obowiązujących w rodzinie, - uczestniczy w zajęciach i obowiązkach, - wykazuje kulturę współżycia w najbliższym otoczeniu, - używa zwrotów grzecznościowych, - pamięta o świętach najbliższych, - składa życzenia. - pomaga starszym i potrzebującym osobom, - dostrzega potrzeby innych ludzi, - zwraca się o pomoc w przypadku nieprawidłowości zaistniałych w swojej rodzinie.

<i>Uczeń jako członek społeczności szkolnej</i>	- sumienność, - uczciwość, - uprzejmość, - poszanowanie cudzej własności, - szacunek dla innych, - umiejętność współżycia w grupie, - pomoc innym, - koleżeńskość, - przyjaźń, - tolerancja, - praca nad sobą, - nauka, - kultura osobista.	• Budzenie więzi ze szkołą, popularyzacja dorobku szkoły. • Przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym. • Zachęcanie do samooceny i pracy nad sobą -Moje wady i zalety? • Analiza sytuacji grupowej i jednostki na tle grupy - Jacy jesteśmy dla siebie? Czy potrafię być empatyczny? • Odnoszenie się do siebie. Stosowanie zwrotów grzecznościowych. • Przeżywanie koleżeństwa i przyjaźni. • Ukazywanie sposobów zespołowego rozwiązywania konfliktów (grzeczne zachowanie się nie tylko na lekcjach, ale też podczas przerw i poza szkołą; zasady bezpieczeństwa). • Kształtowanie postaw opiekuńczych, gotowość niesienia pomocy innym. • Przeciwdziałanie wszelkim konfliktom i agresji. • Kulturalne uczestniczenie we wszystkich imprezach masowych. • Wzmocnienie więzi grupowej, eliminowanie egoizmu, otwarcie się na potrzeby drugiego człowieka. • Wzajemne stosunki między chłopcami i dziewczynkami w naszej klasie. • Nawiązywanie kontaktów koleżeńskich • Zagrożenia, jakie czyhają ze strony środowiska, które nas otacza- powiedz TAK asertywności.	- właściwie zachowuje się w stosunku do dorosłych i kolegów, - zna swoje prawa i obowiązki, - dba o estetykę klasy i szkoły, - właściwie zachowuje się w miejscach publicznych, - wykazuje kulturę współżycia z innymi, - troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych, - wykazuje zrozumienie dla innych, pomaga innym, - przyjmuje właściwą postawę wobec osób niepełnosprawnych, - współuczestniczy w przygotowaniu imprez, - potrafi pracować z innymi, - dostrzega negatywne zachowanie, - potrafi dostrzec swoje wady i zalety, dokonać autoprezentacji, - wyraża akceptację i aprobatę dla umiejętności kolegi, - bierze czynny udział w rozmowach i dyskusjach.
---	---	--	--

<i>Uczeń jako członek miasta i narodu</i>	- patriotyzm, - Ojczyzna, - tradycje narodowe, - pokój, - prawa człowieka, - kultura.	• Troskliwy stosunek do pamiątek kultury i sztuki, do narodowej twórczości. • Zapoznanie uczniów z historią miasta i szkoły. • Zainteresowanie uczniów przemianami zachodzącymi w kraju i na świecie. • Uczestniczenie w uroczystościach związanych z zachowaniem tradycji kultury kraju. • Poszanowanie własnego dobra i odpowiedzialności za nie. • Wpojenie poszanowania zasad demokracji. • Podejmowanie prób samooceny i oceny innych, dostrzeganie potrzeb innych ludzi. • Kultura języka - co to znaczy kulturalne posługiwanie się językiem? • Świat wielkiej sztuki - wielcy twórcy teatru, filmu, muzyki, plastyki. • Dbłość o dobre imię szkoły. • Uświadomienie znaczenia symboli. narodowych (godło, hymn, flaga). • Kształtowanie szacunku dla polskich tradycji narodowych.	- interesuje się przeszłością szkoły, - zna patrona szkoły, opowiada o nim, - szanuje symbole narodowe i szkoły, - poznaje historie swojego miasta i kraju, - odczuwa przynależność narodową, - interesuje się życiem innych ludzi, - odczuwa przywiązanie do pomników polskiej historii, szanuje zabytki, pamiątki narodowe, - dba o najbliższą okolicę, - potrafi zachować się właściwie podczas uroczystości, - kultywuje tradycje narodowe i regionalne, - potrafi świętować kulturalnie, wyzwała i rozwija uczucia estetyczne.
--	--	---	---

<i>Kultura zdrowotna i profilaktyka uzależnień</i>	• Kształtowanie odpowiednich nawyków i przyzwyczajeń zdrowotnych. • Wzbogacenie wiedzy i utrwalenie nawyków czystości i higieny. • Kształtowanie sprawności fizycznej, nawyków uprawiania sportu i turystyki. • Ukazywanie zdrowotnych społecznych i moralnych następstw uzależnień, • Uświadomienie uczniom zagrożeń współczesnego świata, przeciwdziałanie narkomanii w tym używanie przez dzieci dopalaczy.	- dba o zdrowie swoje i innych, - dba o higienę osobistą, - wie, jak prawidłowo się odżywić, - rozumie potrzebę uprawiania sportu, - wie o szkodliwości palenia papierosów i picia alkoholu, - rozumie, jakie zagrożenie niesie z sobą próbowanie narkotyków i środków odurzających. - ma świadomość zgubnego wpływu używek na organizm i życie człowieka.
<i>Ochrona środowiska jako postawa psychofizycznego rozwoju człowieka</i>	• Wdrażanie do współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. • Budzenie szacunku dla wszystkich form życia. • Konieczność zachowania czystości w miejscu nauki, zamieszkania oraz miejsca użyteczności publicznej. • Opieka, ochrona przyrody. • Wykorzystanie wiedzy ekologicznej w praktyce. • Uwrażliwianie na piękno natury. • Kształtowanie życzliwego stosunku do zwierząt.	- potrafi myśleć ekologicznie, - ma właściwy stosunek do przyrody, - chroni środowisko naturalne, - pomaga roślinom i zwierzętom, - angażuje się w akcje ekologiczne, - wykazuje wrażliwość na piękno przyrody.

<i>Uczeń jako twórca swojej przyszłości</i>	• Rozwijanie zainteresowań w kierunku poznawania różnych zawodów. • Praca zawodowa rodziców. • Moje zainteresowania i wiara we własne siły. • Zachęcanie do podejmowanie działań i pokonywania trudności. • Wyrabianie szacunku dla każdego typu pracy.	- rozmawia z rodzicami na temat ich pracy, - docenia trud wkładany w wykonywanie różnych zawodów, - pokonuje trudności w dążeniu do celu, - próbuje dokonać wyboru zawodu. - organizuje swoje obowiązki szkolne, domowe, - bierze udział w zagospodarowaniu sal lekcyjnych.
<i>Wychowanie komunikacyjne (bezpieczeństwo ucznia w ruchu drogowym)</i>	• Umiejętność korzystania z zasad ruchu drogowego, • Kodeks drogowy jako zbiór przepisów ruchu drogowego. • Kształtowanie współodpowiedzialności za bezpieczeństwo w szkole i poza nią.	- bezpiecznie porusza się na drodze, - właściwie korzysta ze znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej, - właściwie zachowuje się w sytuacji zagrożenia, - jest zdyscyplinowany podczas wycieczek.

Ważne wydarzenia w życiu szkoły

RODZAJ WYDARZENIA	WARTOŚCI	UZYSKANE EFEKTY
1. Rozpoczęcie roku szkolnego	Szacunek dla nauki, nauczycieli	- pozytywne nastawienie do nauki w nowym roku szkolnym.
2. Wybory do samorządu uczniowskiego	Praworządność, sprawiedliwość, równość, odpowiedzialność	- wybór odpowiedzialnych osób do samorządu uczniowskiego
3. Dzień Chłopaka	Szacunek dla płci odmiennej	- tolerancyjne spojrzenie na chłopców - składanie życzeń kolegom
4. Przyjęcie nowych uczniów w poczet społeczności szkolnej	Patriotyzm, poszanowanie cudzej własności, nauka, pracowitość, sumienność, systematyczność	Uczeń poznaje: - prawa i obowiązki ucznia kl. I - symbole narodowe - szanuje przybory szkolne - jest odpowiedzialny za dobre imię szkoły
5. Dzień Edukacji Narodowej	Pracowitość, uczciwość, szacunek dla nauczyciela, uprzejmość, punktualność, systematyczność	- szacunek dla pracy nauczyciela - pozytywne nastawienie do nauki - poszanowanie szkolnej własności
6. Rocznica Odzyskania Niepodległości	Patriotyzm – przywiązywanie i szacunek dla Ojczyzny	- duma z osiągnięć, sukcesów oraz bohaterskich postaw Polaków walczących o niepodległość

7. Mikołaj na sportowo	Wspólne przeżywanie radości, wytrwałość w dążeniu do celu, umiejętność współdziałania w grupie	- przeżywania tradycji mikołajkowej w odmienny sposób (radość z zabawy, mniej z prezentów)
8. Wieczór Wigilijny	Tradycje świąteczne i rodzinne	- radość z przeżywania świąt - rodzinne spędzanie czasu - kultywowanie zwyczajów świątecznych - pomoc w przygotowaniu świąt w domu
9. Dzień Kobiet	Szacunek dla kobiet małych i dużych	- życzliwość i uprzejmość wobec dziewcząt i dorosłych kobiet, - umiejętność składania im życzeń
10. Dzień Ziemi	Odpowiedzialność, praca, bezinteresowność, poszanowanie życia	- uwrażliwienie na piękno przyrody ojczystej
11. Obchody rocznicy urodzin i śmierci Haliny Poświatowskiej	Patriotyzm lokalny, nadawanie sensu, afirmacja życia, pochwała człowieka dążącego uparcie do celu, miłość najwyższą wartością w życiu człowieka	- praca nad sobą - przybliżenie sylwetki poetki, jej twórczości - uwrażliwienie na poezję, pomoc innym ludziom - poszanowanie zdrowia i życia - rozwijanie wrażliwości estetycznej poprzez działania twórcze - poezja, malarstwo, muzyka - identyfikowanie się ze społecznością szkolną i środowiskiem lokalnym - szanowanie pamięci zmarłych

12. Konstytucja 3 Maja	Patriotyzm, przywiązanie i szacunek do Ojczyzny i praw obywateli	- zrozumienie i szacunek dla historycznych wydarzeń narodowych, znajomość historii swojego kraju
13. Festyn z okazji Dnia Dziecka	Udzielanie pomocy innym uczniom, wspólnota, praca dla społeczeństwa, samodzielność, pracowitość, umiejętność współdziałania, uprzejmość, gościnność	- aktywne uczestnictwo w pracy na rzecz szkoły, - podejmowanie zdrowej rywalizacji, - nawiązywanie kontaktów z innymi ludźmi, - kulturalne zachowanie się.
14. Pożegnanie absolwentów szkoły	Szacunek dla nauki, nauczycieli, kolegów	- rozumienie potrzeby uczenia się i kształcenia, - zgodne współżycie z kolegami w grupie szkolnej, klasowej (tolerancja), - grzeczność wobec pedagogów.
15. Zakończenie roku szkolnego	Radość z osiągnięć minionego roku szkolnego, nagrodzenie uczniów wyróżniających się, poczucie dobrze spełnionego obowiązku, dbanie o zdrowie w czasie wakacji	- staranie się o jak najlepsze oceny z przedmiotów, - umiejętność prezentowania swoich umiejętności, - bezpieczne zachowanie się podczas wakacji.